

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural**

CAS PRÀCTIC BENESTAR ANIMAL

Rosada Gili Cabanillas

Servei d'ordenació ramadera-Benestar animal

INTRODUCCIÓ

En una explotació de porcí d'engreix, un camió està al moll de càrrega esperant al ramader perquè trïi els animals que seran transportats fins a l'escorxador.

INTRODUCCIÓ

El camió pertany a una empresa de transport que està autoritzada i el camió està correctament registrat. El conductor que farà el viatge ja ha fet un curs de benestar en el transport, però encara no disposa del certificat de competència que ho justifica.

INTRODUCCIÓ

Un cop el ramader ha acabat de fer la tria, comença a conduir els animals cap al moll de càrrega, en principi, sense dificultats.

INTRODUCCIÓ

De cop i volta, un dels porcins que va primer es para i intenta donar mitja volta, de manera que els animals comencen a estressar-se, el ramader intervé i movent enèrgicament uns sacs de pinso fa que els animals tornin a avançar cap endavant.

INTRODUCCIÓ

Un cop estan ja a punt d'entrar al camió, el transportista acaba d'ajudar al ramader fent entrar als animals donant copets als quarts posteriors amb un pal de fusta.

INTRODUCCIÓ

En última instància, un cop ja estan els animals al camió, hi ha un porc que no vol avançar de cap manera, tot i tenir espai per davant, així que el ramader fa servir el recurs de la pica elèctrica, aplicant una descàrrega al quart posterior durant 1 segon. Ho prova dues vegades i com que veu que l'animal segueix sense reaccionar, deixa la pica elèctrica i torna a agafar el sac de pinso i d'aquesta manera aconseguix que aquest últim animal acabi d'entrar al camió.

INTRODUCCIÓ

D'entre els animals que s'han carregat ens trobem alguns amb els següents problemes:

Caudofàgia

INTRODUCCIÓ

□ Hèrnia

INTRODUCCIÓ

□ Animal coix

INTRODUCCIÓ

□ Prolapse rectal

PREGUNTES : Benestar en l'exploració

- **Penseu que, tant el ramader com el conductor, han actuat bé fent servir els sacs de pinso, el pal de fusta i la pica elèctrica, per fer avançar els animals?**

RESPOSTES: Benestar en l'exploració

- ✓ Els sacs de pinso són una bona eina per fer avançar els animals
- ✓ Els pals de fusta no es poden fer servir, donat que no es poden donar cops als animals perquè avancin, segons el Reglament 1/2005
- ✓ La pica elèctrica només es pot fer servir com a últim recurs, només en animals adults, en la musculatura del 1/3 posterior i durada 1 seg....i si no reacciona es deixa.
- Normativa : Reglament (CE) núm. 1/2005 del Consell de 22 de desembre de 2004, relatiu a la protecció dels animals durant el transport i les operacions connexes. Annex I Capítol III

PREGUNTES : Benestar en l'exploració

- **Com es classificarien els animals que presentaven problemes? S'ha actuat bé carregant-los? Justifiqueu la vostra resposta.**

RESPOSTES: Benestar en l'exploració

- ✓ Els animals coixos, amb problemes de caudofàgia, hèrnies, i amb prolapse poden ser animals no aptes pel transport. Aquests animals no es poden carregar si presenten ferides obertes greus, un prolapse, són incapaços de moure's per si sols o sense dolor....per tant, els animals que heu vist a les fotografies són No aptes pel transport
- ✓ https://agricultura.gencat.cat/ca/ambits/ramaderia/dar_benestar_animal/dar_transport/documentos-aprovats-gestio/

ANIMALS NO APTES PER AL TRANSPORT

- ✓ **Animal incapaç de moure's per si mateix sense dolor o de desplaçar-se sense ajuda**

CRITERI BÀSIC: L'ANIMAL HA DE SER CAPAÇ DE CARREGAR EL PES EN TOTES QUATRE POTES I MANTENIR L'EQUILIBRI DURANT EL TRANSPORT

- ✓ **Ferida oberta greu**

CRITERI BÀSIC: LA FERIDA CAUSARIA DOLOR I PÈRDUA DE SANG DURANT EL TRANSPORT

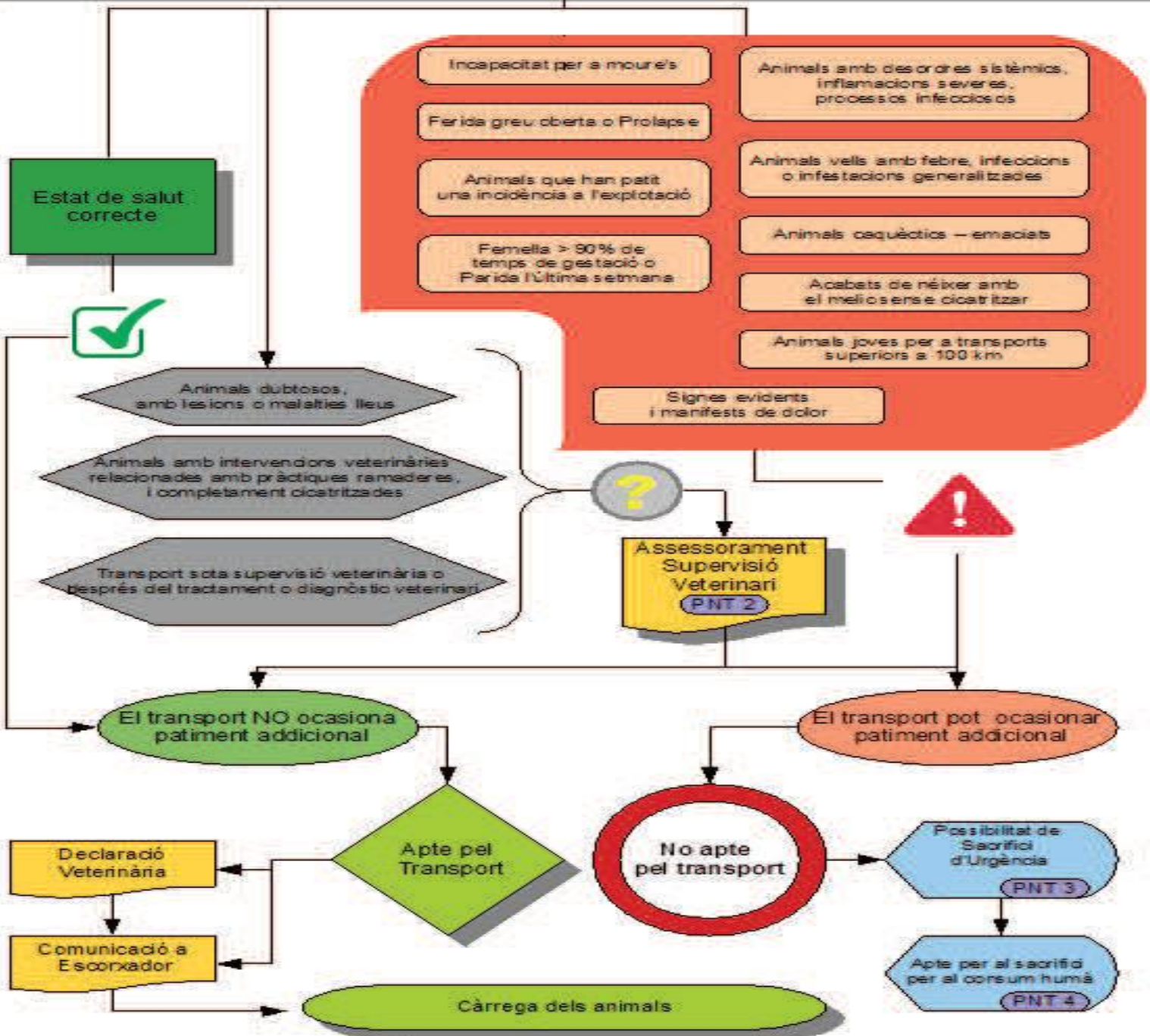
ANIMALS NO APTES PER AL TRANSPORT

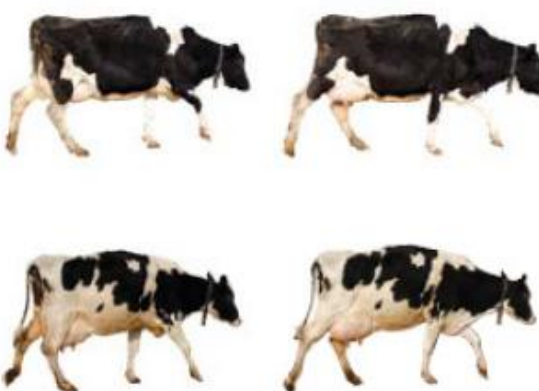
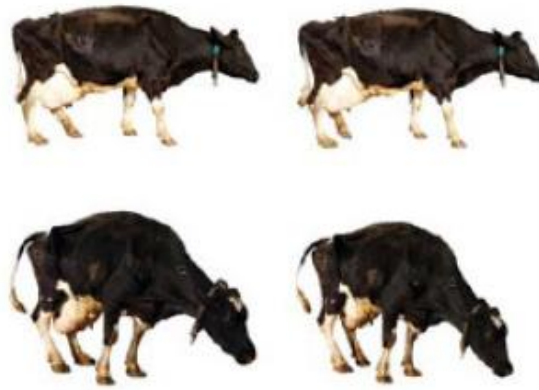
- ✓ Prolapses (rectal, uterí o vaginal)
- ✓ Animals amb debilitat fisiològica:
  - ✓ Femelles prenyades > 90% gestació
  - ✓ Animals que han parit la setmana anterior
  - ✓ Mamífers nounats amb el melic no cicatritzat
  - ✓ Animals molt joves en transports >100 km (garrins<3stm, xais<1 stm, vedells<10 dies)

Inspecció dels animals abans de realitzar el transport

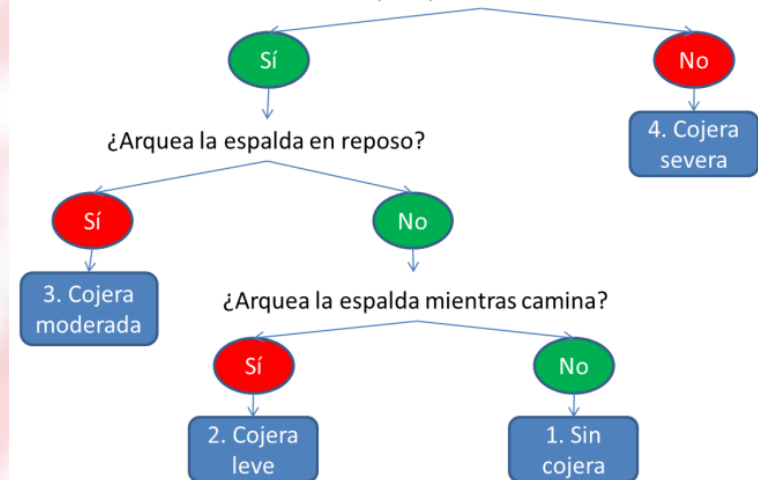

Coixeres: Pot recolzar pes sobre les 4 potes?

Categoría	Puntuación	Descripción del comportamiento del animal	Decisión
 <p>Movilidad comprometida</p>	2	Pone el peso de forma desequilibrada en un miembro que es inmediatamente identificable y/o pasos obviamente acortados (habitualmente el centro de la espalda está arqueado)	<p>Si el animal pone el peso en las cuatro patas:</p> <p>Apto para el transporte ✓</p> <p>Si el animal no pone el peso en las cuatro patas:</p> <p>No apto para el transporte ✗</p>
 <p>Movilidad gravemente comprometida</p>	3	Incapaz de andar tan rápido como un paso vivo de humano (no puede mantener el paso del resto de los animales sanos) y presenta los signos de la puntuación 2	<p>No apto para el transporte ✗</p>

Movilidad imperfecta	1 	Dificultad para caminar pero utiliza todas las patas	Apto para el transporte ✓
Movilidad comprometida (reducida)	2 	Cojera grave, apoyo mínimo sobre el miembro afectado	No apto para el transporte ✗
Movilidad gravemente comprometida	3 	Ningún apoyo sobre el miembro afectado o imposibilidad de caminar.	No apto para el transporte ✗

¿El animal distribuye el peso en las cuatro extremidades?

Ferides: Poden causar dolor i pèrdua de sang o es poden agreujar?

Herida abierta que ha sido suturada

Foto: Yves Millemann

Esta herida no está completamente curada; ha sido suturada hace dos días.

Foto: Zeev Noor

Ejemplo de una herida curada que no tiene riesgo de herirse de nuevo.

Font: [Guía práctica para evaluar la aptitud para el transporte de bovinos adultos](#)

La infecció afecta a l'articulació o és superficial? **Fem-lo caminar**

RESPOSTES: Benestar en l'exploració

- **Pel que fa a l'animal que presenta la caudofàgia, què s'hauria de revisar en l'exploració si es presenten casos de caudofàgia d'aquesta gravetat?**

RESPOSTES: Benestar en l'exploració

- ✓ La normativa vigent no permet l'escuat de forma rutinària.
- ✓ Abans d'escuar cal adoptar mesures preventives basades en les condicions ambientals i densitats.
- ✓ Les explotacions que mantenen animals escuats han de disposar de:
  - ✓ Fitxa descriptiva de la explotació: “Foto permanent de la explotació”
  - ✓ Fitxa d'avaluació del risc
  - ✓ Pla d'acció: descripció mesures correctores
  - ✓ Fitxa seguiment brot de caudofàgia

RESPOSTES: Benestar en l'exploració

- ✓ En el cas que aparegui un brot s'ha de registrar i fer-ne el seguiment. Seria convenient que, segons la gravetat del brot, es torni a fer en aquell moment l'AR, per tal de detectar si algun factor de risc s'ha descompensat. A banda, tenir sempre material d'enriquiment d'emergència per posar a la corralina si s'inicia un brot.
- https://agricultura.gencat.cat/ca/ambits/ramaderia/dar_benestar_animal/dar_porcs/mutilacions

MATERIAL ENRIQUIMENT

- **No contenir elements tòxics, irritants o traumàtics, bon estat higiènic i a l'abast de tots els animals.**
- **Renovar-se o canviar-se amb freqüència necessària.**
- **A més a més:**
  - ✓ **Explorable: es pot furgar, introduir el musell i obtenir informació sobre el seu origen, la seva textura, l'olor, la composició...**
  - ✓ **Manipulable: es pot canviar la seva forma i desplaçar de lloc.**
  - ✓ **Mastegable: es pot incidir amb les dents i obtenir informació sobre el gust.**
  - ✓ **Comestible: digestible, segur, no tòxic i, preferiblement, amb beneficis nutricionals.**

Material	Presentació	Interès	Complement
Palla, fenc, ensitjat, tubercles	Llit	Òptim	Pot utilitzar-se tot sols, sense altres materials
Terra, serradures	Llit	Subòptim	Amb mat. comestible i masticable
Compost de xampinyons, torba	Llit	Subòptim	Amb mat. masticable
Paper picat	Llit parcial	Subòptim	Amb mat. comestible
Dispensador de pellet	Dispensador	Subòptim	Depèn de la quantitat de pellets que es proporioni
Palla, fenc o ensitjat.	Menjador o dispensador	Subòptim	Materials manipulables i que permetin investigació
Fusta tova sense tractar, cartró, cordes de material natural, sacs d'arpillera	"objecte"	Subòptim	Material comestible i manipulable
Cilindres de palla comprimida	"objecte"	Subòptim	Material que permeti la investigació i manipulació
Cadenes, tubs de cautxú i plàstic tou, plàstics i fustes dures, pilotes, blocs de sal	"objecte"	Marginal	Ha de complementar-se amb materials òptims o subòptims.

PREGUNTES : Benestar en el transport

- **Creieu que alhora de triar els animals que formaran part de la càrrega, la responsabilitat recau només en el ramader? O recau només en el transportista? O estem parlant d'una responsabilitat compartida?**

RESPOSTES: Benestar en el transport

- ✓ **Quan es carreguen animals no aptes per transport la responsabilitat és tant del ramader com del transportista.**

PREGUNTES : Benestar en el transport

- **Tot i tenir l'autorització de transportista i el mitjà de transport registrat correctament, creieu que hi ha algun problema amb el conductor?**

RESPOSTES: Benestar en el transport

- ✓ El conductor ha fet el curs de benestar animal en el transport, però amb això no n'hi ha prou, cal que demani el certificat de competència que així ho empara, de manera que hauria de portar el certificat de competència o, en el seu defecte, el justificant conforme l'ha sol·licitat.

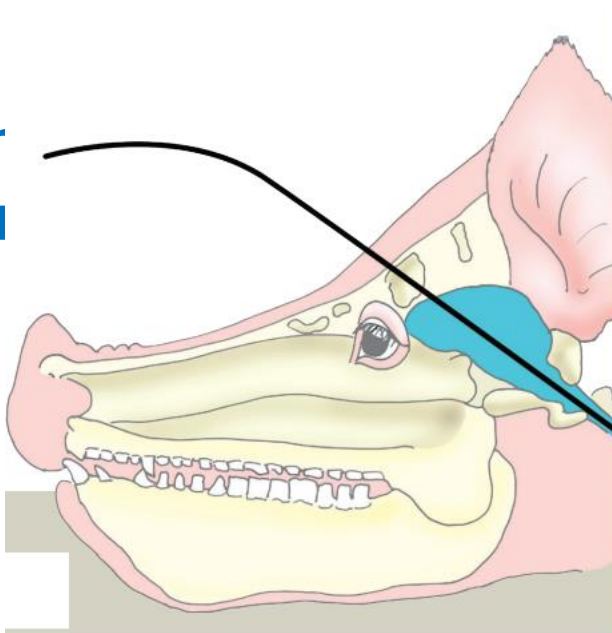
PREGUNTES : Benestar en el escorxador

- **Un cop el camió arriba a l'escorxador, es procedeix a la descàrrega del mateix. Dels animals que tenien problemes han baixat tots menys l'animal que anava coix, que està postrat, com s'hauria d'actuar?**

RESPOSTES: Benestar en el escorxador

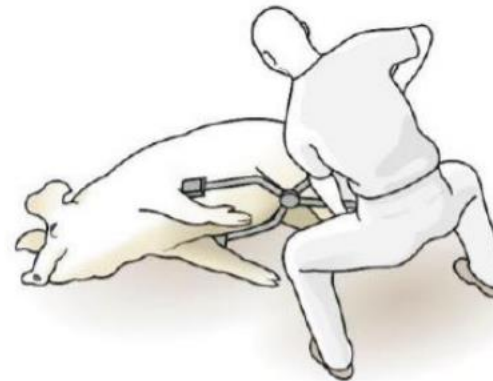
- ✓ S'ha de fer un sacrifici d'urgència a dins del cotarro per evitar arrossegar un animal que està en un estat de benestar precari.
- ✓ En cas de necessitat, s'ha de fer un sacrifici d'urgència a dins del cotarro per evitar arrossegar un animal que està en un estat de benestar precari.

S'ha de fer un sacrifici d'urgència a dins del cotarro per evitar arrossegar un animal que està en un estat de benestar precari.

En cas de necessitat, s'ha de fer un sacrifici d'urgència a dins del cotarro per evitar arrossegar un animal que està en un estat de benestar precari.

- ✓ 1. El cotarro ha de tenir una superfície de treball adequada i un sistema de drenatge adequat.
- ✓ 2. El cotarro ha de tenir un sistema de drenatge adequat.

PREGUNTES : Benestar en el escorxador

- **Pel que fa als altres dos animals, el què presentava l'hèrnia i l'animal amb un problema evident de caudofàgia, creieu que s'han de sacrificar de la manera habitual? Quines actuacions haurien de seguir els SVO?**

RESPOSTES: Benestar en el escorxador

- ✓ Aquests animals haurien de separar-se en quadres llatzeret si la seva estabulació no els hi provoca patiment i sacrificar-se amb la seva partida, si pateixen s'han de sacrificar immediatament. Un cop sacrificats, a la valoració de la canal ja es decidirà si són o no aptes pel consum, en funció de les troballes.

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural**

Moltes gràcies!!

ordenacioramadera.daam@gencat.cat